8 U Ն Կ N 1

3ՄԴՈՔԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ (I ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ (I ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ (ԻԴԵԵԿԵՆԵՍԻ) ԳԴԵԵԿՏՆԵՐԻ)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 1 ցանկ) ներաոված են օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596 Ն որոշման N 1 հավելվածի (այսուհետ՝ N 1 հավելված) 26-րդ կետի 1-ին ենթակետով, 27-րդ կետի 1-ին ենթակետով և 136-րդ կետով սահմանված՝ շինարարության թույլտվություն չպահանջող ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, բարեկարգման և այլ շինարարական աշխատանքները։
- 2. Ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման և ընդհանուր օգտագործման տարածքներում բարեկարգման աշխատանքների կազմակերպման համար կարող է կատարվել շենքերի և շինությունների ուսումնասիրություն, կազմվել թերությունների մասին ակտ, աշխատանքների ցանկ և, անհրաժեշտության դեպքում, նախահաշիվ։

3. N 1 ցանկի՝

1) աստղանիշով (*) նշված՝ աշխատանքների համար կազմվում է էսքիզային նախագիծ և համաձայնեցվում N 1 հավելվածի 136-րդ կետով սահմանված կարգով, եթե այդ աշխատանքները կատարվում են քաղաքային համայնքների կամ քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտների ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կամ փողոցահայաց հատվածներում.

- 2) 7-րդ կետի 7-րդ ենթակետով սահմանված գազափոխադրման և գազամատակարարման աշխատանքներն իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 22-ի N 2399-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան.
- 3) 7-րդ կետի 11-րդ ենթակետով սահմանված՝ ավտոմոբիլային ճանապարհների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների իրականացման ժամկետները, երթևեկությունը խոչընդոտելու կամ սահմանափակելու դեպքերում, համաձայնեցվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության և համապատասխան համայնքի ղեկավարի հետ։
- 4. Ճարտարապետահատակագծային և (կամ) նախագծային առաջադրանքով ինտերիերի մշակման պայման նախատեսվելու դեպքում ներքին հարդարման աշխատանքները ներառվում են գեղարվեստակոնստրուկտորական նախագծային փաստաթղթերի կազմում։

II. ԸՆԹԱՑԻԿ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ՀԱՐԴԱՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

- 5. Ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներն ապահովում են շենքերի, շինությունների, ինժեներական սարքավորումների, ինչպես նաև դրանց առանձին մասերի պահպանումն ու շահագործման որակը և ներառում են վնասվածքների ու անսարքությունների վերացման կանխարգելիչ միջոցառումներ։ Ընդ որում, մատակարար կազմակերպությունների կողմից ենթակառուցվածքների անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները կարող են սկսվել միայն իրավասու մարմնին տեղեկացնելուց հետո։
  - 6. Շենքերում ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներն են՝
  - 1) հիմքեր՝

- ա. նկուղային հարկերը շրջափակող արտաքին պարիսպների առանձին քարերի (աղյուսների) փոխում, փոխարինում,
- բ. շենքերի նկուղների ներսից՝ հիմնապատերի առանձին թուլացած քարերի (աղյուսների) ամրացում,
- գ. հավաքովի և միաձույլ բետոնե հիմնապատերի անհարթույթների և խոռոչների հարդարում,
- դ. երեսապատում և հիմնապատերի նորոգում՝ նկուղային հարկերի ներսի կողմից (քարերի վերաշարում՝ ընդհանուր մակերեսի 2 տոկոսից ոչ ավելի),
  - ե. նկուղների ներսի կողմից հիմնապատերի սվաղում.
  - 2) պատեր և սյուներ՝
- ա. պոկված կամ թուլացած առանձին քարերի (աղյուսների) ամրացում և նորերի տեղադրում շաղախի միջոցով,
  - բ. քարե (աղյուսե) պատերի նեղ ճեղքերի շաղախալցում,
- գ. երկաթբետոնե պատերի և սյուների ամրանների պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,
- դ. խոշորաբլոկային և խոշորապանելային պատերի ուղղահայաց և հորիզոնական ծայրակցատեղերի մաքրում և շաղախապատում օդահոսքերից ու խոնավությունից ներքին տարածքներն ու մետաղական ամրացումները մեկուսացնելու նպատակով,
  - ե. քարե ցոկոլների նորոգում,
- զ. քարե (աղյուսե) և բետոնե սյուների անկյունների և պաշտպանիչ անկյունների տեղադրում,
- է. կլոր կամ քառանիստ գերաններից ու տախտակներից կառուցված պատերի խծուծվածքների փոխում, ճեղքերի և արանքների փակում՝ կանեփաթելի խրձերով,

- ը. փայտյա կոնստրուկցիաների մետաղական ձգանների փոխում կամ նորերի տեղադրում,
  - թ. պարիսպների առանձին հատվածների վերականգնում և վերանորոգում.
  - 3) միջնորմներ և ներքին պատեր՝
- ա. ներքին պատերի և միջնորմների ամրացում, սվաղում, երեսապատում (կերամիկական սալիկներ, պաստառներ և այլն) և ներկում (այդ թվում դրանց նորոգում, փոխում, փոխարինում),
  - բ. բոլոր տեսակի միջնորմների կոնստրուկցիաների նորոգում, փոխում, փոխարինում,
- գ. միջնորմների վերնամասերում և դրանց պատերի հետ միացման տեղերում նստվածքից առաջացած ճեղքերի փակում,
  - դ. միջնորմների ապակեպատված հատվածներում ապակիների փոխարինում.
  - 4) կտուրներ և ծածկեր՝
  - ա. ծպեղագերանների ուժեղացում լրացուցիչ ամրակապերով,
- բ. կտուրների փայտյա կոնստրուկցիաների ամրացում՝ կցանումների, ծայրակցվածների և այլ միացումների թուլացած տեղերում լրացուցիչ հեղույսների և երկաթակապերի տեղադրմամբ,
  - գ. ծածկերի փայտյա ֆերմաների հեղույսների ձգում,
- դ. երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների (ֆերմաներ, հեծաններ, ծածկասալեր) մերկացած ամրանների պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,
- ե. ապակեպատ ձեռնաելուստների շրջանակների բացման և փակման սարքավորումների նորոգում, փոխում, փոխարինում,
  - զ. փայտյա կոնստրուկցիաների հակասեպտիկ և հակահրդեհային ծածկապատումներ,
  - է. ձեղնահարկային լուսամուտների նորոգում,
  - ը. կտուր տանող ելքերի վերականգնում կամ նորոգում,

- թ. մետաղյա կտուրների սանդերքների ու թիթեղաթերթերի եզրերի ամրացում դրանց գագաթների ու տակամասերի ծածկմամբ,
  - ժ. կտուրների մասնակի (կտուրի ընդհանուր մակերեսի մինչև 30 տոկոսը) փոխում,
- ժա. մետաղյա ծածկերի առանձին մասերի նորոգում (ընդհանուր մակերեսից մինչև 30 տոկոսը փոխելով նորով),
- ժբ. կղմինդրե և այլ հատասալիկներից հավաքվող ծածկերի նորոգում՝ առանձին կղմինդրների ու սալիկների փոխմամբ,
  - ժգ. գլանափաթեթավոր նյութերից ծածկի (փափուկ կտուր) մասնակի նորոգում,
- ժդ. նավդանների, ջրհորդանների, ջրաթափերի, ջրընդունիչ ձագարների, քիվերի և այլ ելուստների նորոգում, փոխարինում, առանձին վնասված մասերի ամրացում,
- ժե. ծխնելույզների, ծխաօդափոխիչ բլոկների և կտուրներից վեր բարձրացող այլ մասերի թիթեղապատվածքի նորոգում կամ փոխում, ինչպես նաև ծխաօդափոխիչ հորանների և կոյուղային կանգնակների գլխանոցների նորոգում,
  - ժզ. ձեղնասանդուղքների նորոգում և վերականգնում,
  - ժէ. թիթեղյա կտուրների պարբերաբար ներկապատում,
- ժը. գլանափաթեթավոր նյութերից ծածկերի (փափուկ կտուրների) նավթաբիտումային մածուկապատում,
  - ժթ. ներքին ջրատարների ձագարափոսերի և վրադիրների նորոգում,
  - ի. տանիքների փոխում (նորացում)՝ առանց կոնստրուկտիվ փոփոխությունների,
- իա. մետաղյա թերթերի ամբողջական փոխարինում կամ կղմինդրե ծածկի ամբողջական փոխարինում պահպանելով տանիքի երկրաչափական չափերը.
  - 5) միջհարկային ծածկեր և հատակներ՝
- ա. ծածկի երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների (հեծաններ, հենագերաններ, սալեր) պաշտպանիչ շերտի վերականգնում,

- բ. ցրտահարման ենթակա մետաղյա հեծանների լրացուցիչ ջերմամեկուսացում,
- գ. ցեմենտային, բետոնե և ասֆալտապատ հատակների փոսերի լցում,
- դ. հատակների ու դրանց հիմնատակերի նորոգում,
- ե. հատակների ցեմենտապատում և ծածկույթի (մանրատախտակ, լինոլեում, գորգատիպ սինթետիկ փաթեթանյութեր, կերամիկական, մարմարե, ցեմենտե և այլ սալիկներ) տեղադրում, նորոգում, փոխում, փոխարինում,
  - զ. շրիշակների տեղադրում, ամրացում, փոխում, փոխարինում,
  - է. ձեղնահարկային ծածկերի լրացուցիչ ջերմամեկուսացում,
  - ը. կախովի առաստաղների տեղադրում, փոխում, փոխարինում.
  - 6) լուսամուտներ, դռներ ու դարպասներ՝
- ա. (*) արտաքին դոների և դարպասների նույն տեղում փոխում, փոխարինում, վերականգնում և վերանորոգում,
  - բ. դոների ու դարպասների ծոված փեղկերի ուղղում և դրանց ամրացում,
  - գ. փեղկերի ամրացում՝ դրանց առանձին մասերի փոփոխմամբ,
  - դ. ապակիների փոխում, փոխարինում,
- ե. լուսամուտների, լուսամուտագոգերի և դոների շրջանակների ու պատերի միջև արանքների փակում,
  - զ. լուսամուտների և դոների վնասված պարագաների փոխում, նորերի տեղադրում,
  - է. ներքին դոների և լուսամուտագոգերի տեղադրում, փոխում, փոխարինում և ներկում,
  - ը․ մուտքի դոների և դարպասների ջերմամեկուսացում,
  - թ. արտաքին դոների զսպանակների և զսպիչների տեղադրում,
- ժ. (*) արտաքին լուսամուտների փոխում, փոխարինում, արտաքին պատերի բացվածքներում ցուցափեղկերի փոփոխություն,

- ժա. (*) պատշգամբների բազրիքների արտաքին տեսքի ձևափոխում՝ առանց կոնստրուկտիվ փոփոխությունների.
  - 7) սանդուղքներ և սանդղամուտքեր՝
- ա. բետոնե և քարե սանդուղքների, աստիճանների, թեքանների ու հարթակների խորշերի և փոսերի լցում,
- բ. փայտաշեն սանդուղքների ու հարթակների առանձին մաշված տախտակների փոխարինում,
- գ. սանդուղքաբաժնի բոնաձողերի և ճաղասարքերի ամրացում, առանձին մասերում բոնաձողերի և այլ մասերի փոխարինում,
  - դ. (*) թեքահարթակների իրականացում գոյություն ունեցող սանդղամուտքերում.
  - 8) ճակատապատեր՝
- ա. շենքերի ճակատների երեսապատման պոկվող ու թուլացած սալիկների, քարերի, ծեփածո և քարատաշ ճարտարապետական դետալների, բազրիքների, քիվերի և այլ մասերի ամրացում,
  - բ. (*) երեսապատումների նորոգում, փոխում, փոխարինում,
  - գ. շենքերի արտաքին սվաղի առանձին մասերի նորոգում,
  - դ. (*) շենքերի ճակատապատերի ներկում,
- ե. կայուն բաղադրությամբ ներկված կամ երեսապատված ճակատապատերի մաքրում, լվացում փոշուց ու մրից,
  - զ. (*) քիվերի և այլ դեկորատիվ էլեմենտների վերականգնում,
  - է. (*) ծեփածո էլեմենտների վերականգնում,
  - ը. ճակատապատերի մաքրում.
  - 9) ջեռուցում
  - ա. ջեռուցման սարքերի տեղադրում,

- բ. ջեռուցման խողովակաշարերի և սարքերի լվացում ու կարգավորում,
- գ. ջեռուցիչ սարքերի և խողովակաշարերի առանձին հատվածների անսարքությունների նորոգում,
  - դ. ընդարձակիչ բաքերի ջերմամեկուսացում,
  - ե. խողովակաշարերի և սարքերի ներկում,
- զ. վառարանների մանր նորոգումներ՝ դրա սարքավորումների մասնակի փոխմամբ, փլվածքների հեռացում, վերականգնում և արտաքին հարդարում.
  - 10) օդափոխություն՝
  - ա. նոր օդանցքների տեղադրում,
  - բ. օդատարների մասնակի փոխում,
  - գ. օդատարներում ներծծումների վերացում,
- դ. օդափոխիչների, օդատարների, կալորիֆերների, էլեկտրաշարժիչների, հենասարքերի, հորանների և այլ սարքերի նորոգում, փոխում,
  - ե. օդատարների և օդափոխիչ սարքավորումների ներկում,
  - զ. Էլեկտրաշարժիչների նորոգում,
  - է. ծխնելույզների և ծխանցքների նորոգում, ներկում.
  - 11) ջրամատակարարում և կոյուղի՝
  - ա. ջրաչափիչ սարքերի տեղադրում,
  - բ. ջրատար և կոյուղու խողովակների ու սարքերի հոսքերի և կաթոցների վերացում,
  - գ․ ջրատար և կոյուղու խողովակաշարերի ամրացում և մասնակի նորոգում,
  - դ. ցրտահարվող մասերում խողովակաշարերի ջերմամեկուսացում,
  - ե. կոյուղու խողովակների և սարքերի մաքրում,
  - զ. խողովակաշարերի հատվածների նորոգում,

- է. սանհանգույցների կահավորանքի տեղադրում, առանձին սարքերի (զուգարանակոնքեր, լվացարաններ, ծորակներ և այլն) փոխում, փոխարինում.
  - 12) տաք ջրամատակարարում՝
- ա. ջերմափոխանակիչների և գալարախողովակների մաքրում նստվածքներից ու աղտոտումից,
  - բ. պոմպային և մոտորային կայանների մանը նորոգում,
- գ. ջրածորակների փոխում, խողովակաշարերի ջերմամեկուսացում և այլ փոքրածավալ աշխատանքների կատարում «Ջեռուցում» ու «Ջրամատակարարում և կոյուղի» բաժիններում թվարկված աշխատանքներին համապատասխան,
  - դ. խողովակաշարերի մասերի փոխում.
  - 13) էլեկտրալուսավորում և կապ՝
  - ա. Էլեկտրագծերի ցանցի վարդակների, սարքերի և սարքավորումների տեղադրում,
  - բ. հեռուստակապի և հեռահաղորդակցության ներքին համակարգերի տեղադրում,
  - գ. ծխահրդեհային տեղեկացման ավտոնոմ սարքերի տեղադրում,
- դ. ներքին կախված էլեկտրալարերի ձգում և լրացուցիչ ամրակապերի տեղադրում տեղակայված պիտույքակազմերի փոխարինմամբ (անջատիչներ, կոթոռներ, վարդակներ),
  - ե. Էլեկտրահաղորդալարերի առանձին հատվածների և Էլեկտրասարքերի փոխում,
- զ. պատերի, միջնորմների, միջիարկային ծածկերի նորոգման ժամանակ էլեկտրասնուցիչ ցանցի ապամոնտաժում և վերականգնում,
  - է. խմբային բաշխիչ և ապահովիչ վահանակների մանր նորոգում։
  - 7. Շինություններում (կառուցվածքներում) ընթացիկ նորոգման աշխատանքներն են՝
  - 1) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների ցանցեր, խողովակաշարեր, ամրաններ՝
  - ա. առանձին լայնակների կարանախցում,
  - բ. պողպատյա խողովակների առանձին ծայրակցատեղերի եռակցում կամ զոդում,

- գ. արտահոսքի վերացման նպատակով առանձին տեղերի խցանում՝ կցորդիչներ, խամութներ, բանդաժներ տեղադրելով, կամ առանձին խողովակների փոխարինում,
- դ. առանձին խողովակների (մինչև մեկ կմ երկարությամբ) փոխում, փոխարինում (պահպանելով խողովակների տրամագիծը),
- ե. խցակների լցում, հեղույսների ձգում և ձևավոր մասերի ու ամրանաձողերի առանձին խցակների փոխում,
- զ. ձևավոր մասերի կցորդային միացումներում ու ամրանաձողերում միջադիրների և հեղույսների փոխում, փոխարինում,
  - է. ջրածորանների ամրակապերի նորոգում,
  - ը. ջրաբաշխիչ աշտարակների նորոգում.
  - 2) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների հորեր՝
  - ա. հորերի պատերի առանձին ճեղքերի վերացում,
  - բ. առանձին ընկնող աղյուսների խցում,
  - գ. առանձին երթային բռնակների փոխում,
  - դ. աստիճանների նորոգում,
  - ե. վաքերի սվաղների նորոգում, վերականգնում,
  - զ. անցքերի նորոգում,
  - է. մաոցների քանդված մասերի նորոգում.
- 3) ջրաբաշխման և հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների պատվարներ, ամբարտակներ, ջրընկեցքներ, ջրանցքներ.
  - ա. բետոնե ջրթողիչների և ամբարտակի ճեղքերի վերալցում,
- բ. ափեր ամրացնող ծածկույթի և շեղությունների ամրանների վնասվածքների վերացում (ընդհանուր մակերեսի մինչև 2 տոկոսի չափով),
  - գ. փայտյա կոնստրուկցիաների առանձին էլեմենտների փոխում,

- դ. մետաղյա կոնստրուկցիաների հիմքային մասերի ամրացում և դրանց ներկում,
- ե. երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների վերջրյա մասերի պաշտպանիչ շերտերի վերականգնում,
  - զ. հողե կառուցվածքների ողողված շեղությունների լցում.
  - 4) ջրաբաշխման և հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների ջրային հորատանցքներ՝
  - ա. վերին ջրընդունիչ բաքի մաշված մասերի փոխարինում,
  - բ. ջրամուղ և օդամուղ խողովակների հիմնանցքերի խորացում կամ փոքրացում,
  - գ. ջրամուղ և օդամուղ խողովակների փոխում.
  - 5) ջրմուղ-կոյուղու մաքրման կառուցվածքներ՝
- ա. սվաղի առանձին հատվածների վերանորոգում՝ ճեղքերի փոխմամբ և երկաթայնացմամբ (սվաղված ընդհանուր մակերեսի մինչև 30 տոկոսի սահմաններում),
  - բ. մանր ճեղքերի հարդարում,
  - գ. մտոցների և աստիճանների նորոգում ու ներկում,
  - դ. առանձին բռնակների օգտագործում,
  - ե․ ֆիլտրերի փողրակների կողերի երկրաչափական ձևերի վերականգնում,
  - զ. օդատարների նորոգում,
  - է. առանձին տեղերում մեկուսացումների նորոգում,
- ը. երկհարկ տիղմազտիչների փողրակների նորոգում, փողրակների առանձին մասերի փոխում,
  - թ. կենսաբանական զտիչների շարվածքի առանձին մասերի նորոգում,
  - ժ. մղանցքների և խցերի հիդրոմեկուսացման փոխում.
  - 6) ջրմուղ-կոյուղու կառուցվածքների խողովակաշարեր և ամրանաձողեր՝
  - ա. առանձին խողովակների ծայրակցատեղերի եռակցում կամ զոդում,
  - բ. առանձին խողովակների փոխում,

- գ. խողովակաշարերի ջերմամեկուսացման և ջրամեկուսացման նորոգում, վերականգնում, փոխում,
  - դ. խցակների լցում, ամրանաձողի առանձին մասերի փոխում, հեղույսների ձգում,
  - ե. կցամիացումների հեղույսների և ներդիրների փոխում,
  - զ. ձևավոր մասերի, փականների, խտացուցիչների նորոգում, փոխում,
  - է. շարժական և անշարժ հենարանների փոխում.
  - 7) գազափոխադրում և գազամատակարարում՝
- ա. գազաֆիկացված բնակավայրերում շենքերի և շինությունների ներսում գոյություն ունեցող ցածր ճնշման բաշխիչ գազատարից մինչև գազասարքերը միացման շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներ,
- բ. գազատարների խողովակաշարերի տեղային վթարային վերանորոգման, վերականգնման շինարարական-մոնտաժային աշխատանքներ,
- գ. գազատարների շարժական և անշարժ հենարանների վերանորոգում և վերականգնում,
  - դ. գազային սարքավորումների (արմատուրների) փականների նորոգում և փոխարինում,
  - ե․ էլեկտրաքիմիական պաշտպանիչ կայանների նորոգում և փոխարինում.
  - 8) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) հողային պաստառ՝
  - ա. թեքությունների մաքրում և բարեկարգում,
- բ. դիտահորերի, կանալների, խրամառուների, վաքերի արագահոսների մաքրում և կարգավորում,
  - գ. ջրացամաքիչների մաքրում՝ գարնանային ջրհոսքերից հետո,
  - դ. չիմապատվածքների, սալարկների, ճեղանների մաքրում և մանր նորոգում,
  - ե. լիցքի ֆիլտրող մասի մաքրում և մանր շտկում,

- զ. հողային պաստառի լայնացում՝ ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում մինչև քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով (ՄՆ 449-72 «Ցուցումներ երկաթուղային և ավտոմոբիլային ճանապարհների հողային պաստառների նախագծման») սահմանված չափերը,
- է. հողային պաստառի վերականգնում՝ սարքերի, ողողատների, փլուզումների և ճահճուտների տեղերում.
- 9) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) վերին կառուցվածքներ՝
  - ա. նստվածքային, թեքված և շեղված տեղամասերի ուղղում,
  - բ. փայտակոճերի մտցնում գծերի տակ,
  - գ. ոելսերի ուղղում,
  - դ. ամրացումների փոխում,
  - ե. ռելսերի ծայրանքների կարգաբեկում,
  - զ. բացվածքների ձգում,
  - է. փայտակոճերի նորոգում,
  - ը. փայտակոճերի ցրում,
  - թ. բալաստային պրիզմաների կարգաբեկում,
  - ժ. գծային ամրակապերի մաքրում և յուղում,
  - ժա. առանձին փայտակոճերի փոխարինում,
  - ժբ. ճաքած ռելսերի փոխարինում,
  - ժգ. անցատեղերի առանձին էլեմենտների փոխարինում,
  - ժդ. ուղեցուցանիշների, ուղեփակոցների և կարճասյուների ներկում,
  - ժե. սլաքային անցատեղերի նորոգում՝ առանձին էլեմենտների փոխմամբ.

- 10) երկաթուղիների (այդ թվում՝ մերձատար և ներգործարանային) արհեստական կառուցվածքներ (կամուրջներ, թունելներ, խողովակներ)՝
  - ա. հեղույսների ձգում և փոխում,
  - բ. գլանանիվների կարգաբեկում,
  - գ. վնասված հատային էլեմենտների փոխում,
  - դ. հենարանների ճաքերի փակում,
  - ե. հենարանների արտաքին մասերի տորկրետացում կամ ցեմենտացում,
  - զ. առանձին պոկված կամ տեղաշարժված քարերի տեղերի ցեմենտում.
  - 11) ավտոմոբիլային ճանապարհներ՝
  - ա. նստվածքների ուղղում՝ հարթեցմամբ և պնդեցմամբ,
  - բ. թափվածքների մաքրում,
  - գ. շեպերի ուղղում, հարթեցում և ամրացում,
  - դ. խրամուղիների ու ջրատար կանալների մաքրում,
  - ե. կողային առուների մաքրում, ակոսահանում և ամրացում,
- զ. կողնակների լայնացում ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում՝ մինչև սույն կետի 8-րդ ենթակետով նշված քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով սահմանված չափերը, դրանց ուղղում, ամրացում և լրացում,
  - է. ջրահեռացման վաքերի մաքրում, նորոգում և լրացում,
  - ը. ճանապարհային ծածկի առանձին տեղերի հարթեցում, ճեղքերի փակում,
  - թ. առանձին եզրաքարերի ուղղում, մայթերի նորոգում,
- ժ. ճանապարհային նշանների և անվտանգության տարրերի նորոգում, փոխարինում և լրացում,
  - ժա. ճանապարհային նշագծման իրականացում,
  - ժբ. հենապատերի նորոգում և ուժեղացում,

- ժգ. ճանապարհային ծածկի առանձին սալերի ուղղում և փոխում,
- ժդ. ճանապարհային ծածկի փոսային նորոգում, քայքայված հատվածների փոխարինում,

ժե. արհեստական կառուցվածքների մաքրում, նորոգում և փոխարինում՝ սույն ցանկի 7-րդ կետի 10-րդ ենթակետի «գ»-«զ» պարբերություններով սահմանված ծավալներով,

ժզ. հողային պաստառի լայնացում՝ ոչ բավարար լայնություն ունեցող տեղերում՝ մինչև սույն կետի 8-րդ ենթակետով նշված քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով սահմանված չափերը.

- 12) էլեկտրական ցանցեր և կապ՝
- ա. կախված հաղորդալարերի վերաձգում,
- բ. հաղորդալարերի կտրված տեղերի վերացում,
- գ. առանձին մեկուսիչների փոխարինում,
- դ. կողմնական ընձյուղների վրա լրացուցիչ ոլորքների տեղադրում,
- ե. երկաթբետոնե և բետոնե կողմնական ընձյուղների ճաքերի և այլ վնասվածքների վերացում,
  - զ. առանձին հենասյուների ուղղում,
  - է. առանձին ընձյուղների ուղղում և փոխում։

III. ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

- 8. Բարեկարգման աշխատանքները ներառում են տարածքների կանաչապատումը, ծառատնկումը, ինչպես նաև բարեկարգման տարրերի վերականգնումը, նորոգումը, փոխումը, փոխարինումը, այդ թվում՝
  - 1) շենքերին ու շինություններին հարակից բակային տարածքների կանաչապատում.
  - 2) (*) մայթերը և շենքերը շրջափակող սալահատակների փոխում, փոխարինում.

- 3) (*) մայթերի առանձին եզրաքարերի ուղղում, վերաշարում, փոխում, փոխարինում.
- 4) (*) մայթերն ու շենքերը շրջափակող տարածքների ասֆալտապատում և նորոգում՝ բացառելով հատակագծային նիշերի փոփոխությունները.
- 5) (*) ընդհանուր օգտագործման տարածքներում փոքր ճարտարապետական ձևերի և կառուցվածքների (ծածկարան, ճոճանակ, ցայտաղբյուր, խաղահրապարակ, նստարաններ, աղբարկղ և այլն) տեղադրում.
- 6) սույն կետի 5-րդ ենթակետով սահմանված փոքր ճարտարապետական ձևերի և կառուցվածքների նորոգում, առանձին մասերի փոխարինում.
- 7) (*) թեթև կոնստրուկցիաներով (մետաղյա խողովակ, ցանց և ճաղեր) ցանկապատում և դրանց փոխում, փոխարինում.
- 8) անհատական բնակելի տների փակ ներբակային տարածքների լրիվ բարեկարգում (կանաչապատում, ծառատնկում, մայթեր, ծառուղիներ, ծածկարան, ճոճանակ, խաղահրապարակ, նստարաններ և այլն).
- 9) գյուղական բնակավայրերում անհատական բնակելի տների ներբակային տարածքների քարե կամ սույն կետի 7-րդ ենթակետով նշված կոնստրուկցիաներով ցանկապատում (ներառյալ դրա տարրերի փոխումն ու փոխարինումը), եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կամ քաղաքաշինական փաստաթղթերով այլ բան սահմանված չէ։

8 U b 4 N 2

ՄԻՋԻՆ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ (II ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ

1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 2 ցանկ) ներառված են «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված տեխնիկապես ոչ բարդ և փոքրածավալ օբյեկտները։

- 2. Միջին ոիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությունը փոխարինվում է նախագիծը թողարկող պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով, իսկ շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը՝ շինարարական աշխատանքների պատասխանատու կապալառուի երաշխավորագրով։
  - 3. Միջին ոիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտներն են՝
- 1) 300 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսը չգերազանցող՝ մինչև երկու վերգետնյա և մեկ ստորգետնյա հարկ ունեցող՝
- ա. ոչ ձեռնարկատիրական նպատակով (բացառությամբ պետական, համայնքային կամ բարեգործական ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող) կառուցվող անհատական բնակելի տները (առանձնատները, մենատները) և դրանց օժանդակ նշանակության կառույցները,
- բ. բլոկավորված կառուցապատման բնակելի տները, որոնց յուրաքանչյուր բլոկն առանձնացված ելք ունի դեպի դուրս, իսկ բլոկների միջև ընդհանուր պատը բացվածքներ չունի հարևան բլոկի (բլոկների) հետ,
- գ. առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային սպասարկման շենքերն ու շինությունները՝ բացառությամբ վառելիքի լիցքավորման կայանների,
- դ. հյուրանոցները, հյուրանոցատիպ հանգրվանները, մոթելները, զբոսաշրջային և ճամբարային բնակատեղիները, քեմփինգները,
  - ե. տարբեր տիպի գրասենյակները, կապի բաժանմունքները, արվեստանոցները,
  - զ. բաղնիքները, սաունաները,
- է. սույն ենթակետով սահմանված գործառնական օգտագործման սենքեր ներառող բազմաֆունկցիոնալ շենքերը.

- 2) գյուղատնտեսական արտադրական նշանակության օբյեկտներից՝ ջերմոցները, դեզանոցները, չորանոցները, ինչպես նաև 1500 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսը չգերազանցող՝ մինչև երկու վերգետնյա և մեկ ստորգետնյա հարկ ունեցող, սանիտարապահպանական գոտու կազմակերպում չպահանջող պահեստային շենքերը (բացառությամբ սննդամթերքի, քիմիական, պայթուցիկ, ճառագայթաակտիվ նյութերի, դեղորայքի, ինչպես նաև «Պահեստային շենքեր» ՀՀՇՆ IV-11.03.02-04 կիրառման ոլորտը չներառող այլ պահեստների).
- 3) մինչև 5 մետր բարձրություն ունեցող ոչ հիմնական օբյեկտները, ինչպես նաև թենիսի կորտերը, բասկետբոլի և վոլեյբոլի հրապարակները, այլ սպորտային նշանակության բացօթյա հարթային կառույցները (առանց տրիբունաների)՝ անկախ դրանց չափերից
- 4) սույն ցանկով ներաոված օբյեկտների վերակառուցման, կապիտալ նորոգման աշխատանքները, եթե դրանց արդյունքում չեն գերազանցվում միջին ոիսկայնության (II կատեգորիայի) օբյեկտի սույն կետի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերով սահմանված հարաչափերն ու բնութագրերը։
  - 4. Սույն ցանկով սահմանված դրույթները չեն տարածվում՝
- 1) ամբողջությամբ ստորգետնյա կառույց հանդիսացող ինժեներական, հիդրոտեխնիկական, պաշտպանական նշանակություն ունեցող ենթակառուցվածքի օբյեկտների կամ դրանց մասերի նախագծային փաստաթղթերի և շինարարական աշխատանքների վրա.
- 2) ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների ու երկաթուղագծերի, ինչպես նաև դրանց մաս հանդիսացող արհեստական կառույցների (թունելներ, կամուրջներ և այլն) վերակառուցման և (կամ) հիմնանորոգման նախագծային փաստաթղթերի և շինարարական աշխատանքների վրա։

8 U U 4 N 3

ԲԱՐՁՐ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ (IV ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՅԻ) ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՏՈՒԿ ԵՎ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՍԵՅՍՄԻԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՀԱՏՈՒԿ ԵՎ ԿԱՐԵՎՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ) ՉԲՅԵԿՏՆԵՐԻ

- 1. Սույն ցանկում (այսուհետ՝ N 3 ցանկ) ներառված են Հայաստանի Հանրապետությունում բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիայի) դասակարգում ունեցող հատուկ և կարևորագույն (այդ թվում՝ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր) նշանակություն ունեցող օբյեկտները։
- 2. Բարձր ռիսկայնության (IV կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են համալիր փորձաքննության՝ N 2 հավելվածի 13-րդ և 14-րդ կետերով սահմանված կարգով։
- 3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հատուկ նշանակության օբյեկտներն են՝
  - 1) հատուկ նշանակության հողերում կառուցվող՝
- ա. Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի և այլ զորքերի, դրանց կազմավորումների և մարմինների, պաշտպանական, ռազմական ենթակառուցվածքի տարածքներում, այդ թվում զինվորական բնակավայրերում՝ բնակելի, հասարակական, արտադրական, ինչպես նաև այլ նշանակության շենքերը և շինությունները,
- բ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ ամրագրված՝ սահմանային գոտում կառուցվող շենքերը և շինությունները, օրենքով պաշտպանվող շենքերը և շինությունները.
- 2) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների գործունեության համար կառուցվող անհրաժեշտ շենքերը և շինությունները.
- 3) պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանները և դրանց պահպանական գոտիներում կառուցվող շենքերը և շինությունները.

- 4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի ապրիլի 29-ի N 1008-Ն որոշման 1-ին հավելվածով սահմանված շենքերն ու շինությունները։
- 4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտներն են՝
  - 1) հասարակական շենքեր և շինություններ՝
- ա. հանրակրթական դպրոցներ (տարրական, միջին, հիմնական, ավագ, վարժարան և միջնակարգ դպրոց), հատուկ հանրակրթական դպրոցներ, արտադպրոցական կրթադաստիարակչական և նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններ,
- բ. երեխաների խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատություններ, տարեցների և հաշմանդամների տուն-ինտերնատներ,
- գ. պոլիկլինիկաներ, առողջության պահպանման կենտրոններ, ամբուլատորիաներ, հիվանդանոցներ, ծննդատներ, հոսպիսներ,
  - դ. միջնակարգ մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ,
- ե. գիտական, գիտահետազոտական, նախագծային կազմակերպություններ, բանկեր, գրասենյակներ և այլ վարչական օբյեկտներ՝ 200 և ավելի աշխատատեղով,
- զ. ոեստորաններ, սրճարաններ և հանրային սննդի այլ օբյեկտներ՝ 200 և ավելի տեղով,
  - է. հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներ՝ 200 և ավելի տեղով,
- ը. մշակույթի կենտրոններ, թատրոններ, կրկեսներ, կինոթատրոններ, համերգասրահներ՝ դահլիճի 300 և ավելի նստատեղով,
  - թ. բենզալցակայաններ, գազալցակայաններ,
- ժ. առևտրի կենտրոններ, հանրախանութներ և տոնավաճառներ՝ 1500 քառ. մետր և ավելի ընդհանուր մակերեսով,

ժա. զվարճությունների և հանգստի կազմակերպման կենտրոններ (հրաձգարաններ, բիլիարդի, բոուլինգի, սեղանի թենիսի և համանման խաղերի կազմակերպման համար նախատեսված օբյեկտներ) և խաղատներ՝ 100 և ավելի այցելուի համար,

ժբ. թանգարաններ, պատկերասրահներ, ցուցասրահներ՝ 1500 քառ. մետր և ավելի ընդհանուր մակերեսով,

ժգ. դատարաններ՝ 4 և ավելի դատավորներով,

ժդ. ունիվերսալ փակ մարզադահլիճներ՝ 1500 և ավելի նստատեղով, լողավազաններ՝ ավազանի ջրի հայելու 25.0 x 50.0 մետր և ավելի չափերով,

ժե. գրադարաններ, արխիվներ, ավանդապահոցներ՝ 1 մլն և ավելի միավորով,

ժզ. ավտոկայաններ՝ 50000 և ավելի բնակիչ ունեցող քաղաքների համար,

ժէ. բազմահարկ վերգետնյա ավտոկանգաոներ՝ 100 և ավելի ավտոմեքենայի համար, ստորգետնյա ավտոկանգաոներ՝ 50 և ավելի ավտոմեքենայի համար,

ժը. դիվանագիտական ներկայացուցչություններ,

ժթ. երկաթուղային կայարաններ՝ 3 և ավելի կառամատույցներով,

ի. օդանավակայաններ,

իա. մետրոպոլիտեն,

իբ. հեռուստառադիոկենտրոններ, հեռուստաաշտարակներ,

իգ. քաղաքաշինական համալիրներ, որոնք իրենց կազմում ունեն սույն ցանկում ընդգրկված օբյեկտները.

- 2) քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթով (ՀՀՇՆ II-6.02-2006 «Մեյսմակայուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր») սահմանմանային հարկայնությունը (բարձրությունը) գերազանցող շենքեր, ինչպես նաև այդպիսի շենքեր ներառող քաղաքաշինական համալիրներ կամ թաղամասեր.
- 3) հասարակական, արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման, գյուղատնտեսական և այլ արտադրական նշանակության, հիդրոտեխնիկական, կոմունալ, պահեստային, 15_0596.1

22

էներգետիկայի, կապի, ինժեներական և տրանսպորտային ենթակառուցվածքների

օբյեկտներ՝

ա. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության

մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված օբյեկտները,

բ. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի դեկտեմբերի 16-ի

N 1862-Ն որոշման N 2 հավելվածով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության

2003 թվականի հուլիսի 31-ի N 957-Ն որոշմամբ սահմանված օբյեկտները,

գ. «Տեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման

մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված օրյեկտները,

դ. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի ապրիլի 29-ի

N 1008-Ն որոշման N 2 հավելվածով սահմանված օբյեկտները,

ե. «Շրջակա միջավայրի առնչությամբ տեղեկության, որոշումներ ընդունելուն

հասարակության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին»

կոնվենցիայի N 1 հավելվածով սահմանված օբյեկտները։

5. Բարձր ոիսկայնության (IV կատեգորիայի) օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի

թվին են դասվում նաև քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման)

փաստաթղթերը և նոր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ փորձարարական օբյեկտների

նախագծային փաստաթղթերը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ-ՆԱԽԱՐԱՐ

Դ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ